

Số: 01/2026/QĐST-VDS

Đắk Lắk, ngày 05 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 11 – ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Thanh Hưng.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Thùy Dung – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk tham gia phiên họp:
Bà Lê Thị Hưng – Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 19/2025/TLST-VDS ngày 22 tháng 12 năm 2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2026/QĐ-VDS ngày 27 tháng 01 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu: Bà Trần Thị Ngọc N, sinh năm 1989; Địa chỉ: khu phố N, phường T, tỉnh Đắk Lắk. Có mặt

- Người bị yêu cầu: Ông Trần Ngọc H, sinh năm 1975; Địa chỉ: khu phố N, phường T, tỉnh Đắk Lắk. Có mặt

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông Trần Ngọc H: ông Nguyễn Thanh M – Luật sư ký hợp đồng thực hiện trợ giúp pháp lý và ông Võ Hoàng K – Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm T tỉnh Đắk Lắk. Có mặt

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu trình bày như sau:

Ông Trần Ngọc H là anh ruột của bà Trần Thị Ngọc N. Từ khi sinh ra đến nay, ông H bị chậm phát triển tâm thần hơn lứa trẻ cùng lứa tuổi, không thể học tập hay lao động nặng nhọc như người bình thường, không nói nhiều từ được, cử chỉ chậm chạp. Gia đình đã đưa đi điều trị nhưng bác sĩ nói đây là bệnh bẩm sinh không điều trị được. Hiện nay mọi sinh hoạt ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc hoàn toàn vào người thân. Vì vậy, bà Trần Thị Ngọc N đề nghị tuyên bố ông Trần Ngọc H là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông Trần Ngọc H là ông Nguyễn Thanh M và ông Võ Hoàng K thống nhất với yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Trần Thị Ngọc N.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng các quy định pháp luật. Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ khi tham gia tố tụng.

Về nội dung: Đề nghị căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự, Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Ngọc N về việc tuyên bố ông Trần Ngọc H, sinh năm 1975; Địa chỉ: khu phố N, phường T, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk nhận định:

[1] *Về thủ tục tố tụng:* Bà Trần Thị Ngọc N yêu cầu tuyên bố anh ruột là ông Trần Ngọc H, sinh năm 1975; Địa chỉ: khu phố N, phường T, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] *Về yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

[2.1] Căn cứ nội dung đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ khác có tại hồ sơ, xác định: Từ khi sinh ra đến nay, ông Trần Ngọc H bị chậm phát triển tâm thần hơn lứa trẻ cùng lứa tuổi, không thể học tập hay lao động nặng nhọc như người bình thường, không nói nhiều từ được, cử chỉ chậm chạp. Gia đình đã đưa đi điều trị nhưng bác sĩ nói đây là bệnh bẩm sinh không điều trị được. Hiện nay mọi sinh hoạt ăn uống và vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc hoàn toàn vào người thân. Theo yêu cầu của bà Trần Thị Ngọc N, Tòa án nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk đã có Quyết định trưng cầu giám định số 01/2026/QĐ-TCGD ngày 09/01/2026 để trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Trần Ngọc H. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 44/KL-VPYTW ngày 21/01/2025 của Viện pháp y tâm thần trung ương B – Bộ Y đã kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Ngọc H bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Do đó yêu cầu của bà Trần Thị Ngọc N và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên cần chấp nhận.

[2.2] Người giám hộ đương nhiên của ông Trần Ngọc H được xác định theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự.

[3] *Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự*: Người yêu cầu – bà Trần Thị Ngọc N phải nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ các Điều 370, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, 53 Bộ luật Dân sự.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Ngọc N.

Tuyên bố: Ông Trần Ngọc H, sinh năm 1975; Địa chỉ: khu phố N, phường T, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

Người giám hộ đương nhiên của ông Trần Ngọc H được xác định theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự và Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án. Bà Trần Thị Ngọc N phải nộp 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền tạm ứng 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0005949 ngày 22/12/2025 của Phòng Thi hành án dân sự khu vực 11 – Đắk Lắk.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân khu vực 11 – Đắk Lắk có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đắk Lắk có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND KV11-Đắk Lắk;
- THADS tỉnh Đắk Lắk;
- Đương sự.
- Lưu hồ sơ.

Nguyễn Thanh Hưng